

Norsk studentorganisasjon

Lakkegata 3 / 0187 Oslo

T: 22 04 49 70

F: 22 04 49 89

E: nso@student.no

W: www.student.no

Høringsuttalelse

Høring - Forskrift om endring av Forskrift om stipend basert på gjennomført danning og Forskrift om statens stipend og garantiinntekter for kunstnere - tementet

"Det er viktig at det er øremerket dentene."

Høring om ny kunstutdanning

Norsk studentorganisasjon (NSO) takker for muligheten til å komme med høringsuttalelse til Kulturdepartementet sitt forslag om endringer i Forskrift om stipend basert på gjennomført kunstutdanning og Forskrift om arbeidsstipend og statens garantiinntekt for kunstnere. NSO representerer studentene ved samtlige høyere kunstutdanninger i Norge.

Innledende kommentarer

Overordnet mener NSO at den gamle ordningen med automatisk tildeling av stipend basert på gjennomført kunstutdanning fungerte etter hensikten. Etter å ha fullført et 3- eller 5-årig kunstfaglig program på høyere grads nivå bør studentene ansees som kvalifiserte til å motta et stipend som skal muliggjøre at man kan etablere seg i yrket. NSO mener at dette skal være et etableringsstipend, som skal hjelpe nyutdannede kunstnere med å etablere seg i kunstneryrket. Viss KUD mener ordningen blir misbrukt, etterlyser NSO dokumentasjon på dette.

Dessverre var enkelte grupper utelatt fra den gamle ordningen, som studenter som tok utdannelsen i utlandet og studentene på det nye kunstakademiet i Tromsø. NSO ser riktignok ingen grunn til å legge ned ordningen som helhet framfor å innlemme de nevnte gruppene i den eksisterende ordningen, jmfør høringssvar fra NSO 14.02.11. NSO hadde heller sett at departementet økte budsjettposten "Stipend basert på gjennomført kunstutdanning", i tråd med det nye antallet kunststudenter. NSO støtter derfor ikke omleggingen av ordningen som helhet, og frykter at departementet sitt nye forslag fører til mer administrasjon og byråkratisering, mindre forutsigbarhet for den enkelte student, samt lavere sum per mottager, sett i forhold til den gamle ordningen. Vi synes riktignok at det er bra at de gruppene som tidligere var utelatt fra ordningen nå kan søke på samme bakgrunn som alle andre kunststudenter.

Utover dette har NSO en rekke kommentarer det til det forslaget departementet har sendt ut på høring:

Etableringsstipend til de med høyere utdanning

Det viktigste for NSO er at de nye søkbare stipendene må være øremerket studenter, og ikke skal inngå i en fellespott til yngre, uetablerte kunstnere. Det må være et mål at folk skal ta høyere utdanning i Norge, og vi ønsker ikke en ordning som undergraver dette.

Tidspunkt for utbetaling

I departementet sitt forslag heter det at studenten skal sende inn stipendsøknaden innen 15.oktober det året man avslutter utdanningen. Det betyr at den nyutdannede får svar på søknaden i mars/april året etter uteksaminering, og først vil kunne motta midlene nesten et år etter at man er ferdigutdannet. Dette strider helt imot hensikten i den opprinnelige ordningen, som var ment som "startkapital" for å kunne etablere seg som kunstner. KUD sitt forslag virker lite logisk når de nettopp hevder at én av grunnene til å kutte den opprinnelige ordningen var fordi en del av de som mottok dette stipendet ikke brukte pengene på å etablere seg, men "forsvant" inn i annet arbeid uten kunstfaglig relevans. Med den nye ordningen må mange sette karrieren på "vent" et helt år. NSO mener at studentene bør søke innen 15.oktober det studieåret man er ferdig, og at man på den måten kan motta støtten rett etter eksamen.

NSO mener det er viktig at det legges opp til en enkel søknadsprosess. Selve søknadsskjemaet bør være brukervennlig, og legge opp til korte konkrete formuleringer. Dette vil forhåpentligvis både gjøre behandlingen av søknadene mer effektiv og mindre ressurskrevende, samtidig som det vil være enkelt å bruke for studentene. NSO mener også at institusjonene som utdanner studenter som er aktuelle søkere til disse stipendene, bør oppfordres til å gi studentene kursing og veiledning i søknadsskriving.

Bachelorgraden som selvstendig grad

Den nye ordningen legger ikke opp til å skille mellom bachelor – og masterstudenter i søknadsprosessen. Likevel kommer det tydelig frem av høringen at man ser for seg at det vil være lettere for masterstudentene å få stipend for nyutdannede. NSO mener det er viktig å se på bachelorgraden som en like fullverdig grad. Det er ikke et ønske at alle som tar en kunstfaglig høyere utdanning skal ta master.

Mange vil ikke ha behov for en mastergrad da de ikke ønsker å jobbe med kunst på et høyt teoretisk nivå, og velger å etablere seg etter endt bachelor. Disse studentene vil ikke ha noen mindre behov for oppstartsmidler enn de med master. Det gamle etableringsstipendet var midler som gjorde at alle kunne få en start i yrket, og mange som avslutte utdannelsen etter bachelor brukte midlene på opprette egne verksteder eller atelierpraksiser. NSO synes det er svært uheldig å legge opp til en ordning som ikke gir bachelorstudentene samme mulighetene for å starte opp med eget arbeid.

Det står i høringsbrevet at det legges opp til at det skal være mulig å søke på, og få tildelt både diversestipendet og arbeidsstipendet samtidig, men at man bare kan søke om stipendene én gang. De som får avslag på søknad om begge stipend etter fullført bachelorgrad skal imidlertid få anledning til å søke igjen dersom de fullfører en mastergrad. NSO mener de som kun får tildelt ett av stipendene etter fullført bachelorgrad også bør gå anledning til å søke på, og få tildelt det andre stipendet etter endt mastergrad. Det samme gjelder studenten som har fått tildelt stipend etter gammel ordning. Disse bør også få anledning til å søke om et av stipendene, dersom de fullfører en mastergrad etter at den nye ordningen trer i kraft.

Flere arbeidsstipender

I høringsbrevet fra KUD stilles det spørsmål om hvorvidt man istedenfor å opprette de to foreslåtte stipendordningene (diversestipend + halvårig stipend) skal opprette flere ettårige arbeidsstipender. NSO ser ingen grunn til å dele opp stipendet til nyetablerte inn i de to foreslåtte stipendordningene, men har ingen sterke meninger om hvordan dette skal inndeles. NSO er riktignok imot å opprette færre, men større, arbeidsstipender, slik at bare noen få utvalgte får mulighet til å motta et slikt etableringsstipend. Dette vil gi en konkurransekultur fra første dag som ikke er heldig. Det er allerede knyttet stor usikkerhet rundt det å utdanne seg til kunstner i dag, og NSO ønsker at alle skal ha samme mulighet til å etablere seg i yrket.